

علم حال

برنجی قسم

اعتقاد

مرتبی : ع. ح. ابراهیمی.

ناشری:

«چولپان» کتبخانہ سی

اوفادہ.

بہاسی ۵ تین

Казань.

Лито-Типография И. Н. Хартенова, соб. домъ.

1913.

محترم قرداشلارم! اوشبو «علم حال» كىتابلارنى يازۇدىن بىر نىچى مقصدم:
قرداشلارم معلم افندىلار بىلەن بىرگە لەشوب، شول علم حال كىتابلارنىڭ يېتۈشمەگان
يېرلارنى اصلاح قىلىۋايدى. حاضر دەدە بىر قىتىر اصلاحايدى؛ مىثلا تىل چەتتى
مەكەن قىتىر اوزمىزنىڭ انسا تىلمۇدە يازىلى؛ سوڭ وقتلار دە تىرتىپ قىلىۋىشى،
بعض علم حال كىتابلارنىدە مساهلە ايدىۋىلگان مىسئللارنى درىستلەۋىگە آيروچە
دقت ايدىۋىلى؛ مەكەن قىتىر، مىسئللارنىدە، قىسقىچە ھەم بالالار آڭلارلىق رەۋىش دە
آچق ايتىۋىپ يازىلى.

كىتابلارنىڭ يېتۈشمەگان يېرلارنى دقت ايدىۋىپ، قرداشلارم معلم افندىلار تىنبىھ ايتىر
اۋلىسەلەر، كىتابلارنىڭ ايكىنچى طبعىدە تىپىۋىشلى تىنبىھلەر اعتبارغە آلوناچق دە.
معلم افندى، بالالارغە درس بېرگاندىن سوڭ، سوأل، جوابلارغە تىقلىد ايتىمىچە
بالالاردىن درىسنىڭ حاصلنى سويىلەتۈرگە تىپىۋىش دە.
ياش بالالارغە آڭلاۋىغە بىر قىتىر اوڭساي بولسۇن اوچۇن، كىتابلار سوأللى
رەۋىش دە تىرتىپ ايدىلى؛ معلم افندىنى ئى طرىقە اوفوتسەدە، كىتابنىڭ سوأللى
بولۇۋى بوڭا مانع بولمايەچقىر.

ع. ح. ابراهيموف.

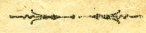
او شیوه کتاب ایضاً در ایوب و ایام اللہ او

۶۴

علم حال

برونچی قسم

اعتقاد

مرتبی : ع. ح. ابراهیموف .

ناشری:

«چولپان» کتبخانه سی

اوفاده.

Забоджа Яхия (туркис)
Казань. 1900
ул. Шам. Зелатова. 9
Телестугуис

بها
بونی
۵
بونی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اعتقاد بابی

الله تعالی طرفندن محمد علیه السلام گه ییبه رلگان دین، اسلام دیندر؛
اسلام دیننده بولغان کشیگه مسلمان دیب ئه يتوله در. بز اسلام دیننده مز،
الله تعالی نڭ بنده سی و محمد علیه السلام نڭ امتی بز.
اسلام، الله تعالی طرفندن ییبه رلگان حق دینگه اشانوب بوی صنودر.
دین، الله تعالی، پیغمبر لرگه ییبه رلگان کتابلرنده بنده لر نڭ فائده
وضر لررون کورسه تکان، حق وتوغری یولدر.

ایمان

ایمان نرسه؟
ایمان، الله تعالی نڭ برلگینه، محمد علیه السلام نڭ حق
پیغمبر بولو وینه اشانمق در.
ایمان کلمه سی نرسه؟ (کلمه توحید)
لا اله الا الله محمد رسول الله.

لا اله الا الله نك معناسى نىچك؟

عبادت قىلورغه ياراقلى هيچ نرسه يوق مگر بر الله تعالى گندهر. (يعنى الله تعالى گه گنه عبادت قىلونور؛ الله دن باشقه هيچ نرسه گه عبادت قىلو درست بولهاس.)

محمد رسول الله نك معناسى نىچك؟

محمد عليه السلام، الله تعالى نك بنده لر گه دين او يره تو او چون ييبه رگان رسوليدر.

كلمه شهادة نرسه؟

اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمد عبده ورسوله.

معناسى نىچك؟

گواھلق بیره من، تحقيق، عبادت قىلورغه ياراقلى هيچ نرسه يوق مگر بر الله تعالى گندهر؛ دخى گواھلق بیره من، تحقيق محمد عليه السلام الله تعالى نك بنده سى و بنده لر گه دين او يره تور او چون ييبه رگان رسوليدر.

كلمه توحيدنى ياكه كلمه شهادتنى ئه يتكان كشى نىچك بولور؟

معناسىنى بلوب، كو شكلى بلهن اشانسه، مؤمن ومسلیمان بولور.

بالغ، عاقل بولغان كشيگه بو كلمه نى ئه يتماك نرسه؟
بالغ بولغان وقتده بر مرتبه ئه يتماك فرضدر.

آیروب ایمان کیترو

آیروب ایمان کیترو نیچک؟

الله تعالی گه و آنک فرشته لرینه، کتابلرینه، بارچه پیغمبرلرینه، آخرت کونیننه، تقدیرنک ایزگوسیده یامانیده الله تعالی دن بولووینه، هر قایوسینه آیوروب اشانودر. الله تعالی گه اشانو نیچک؟

الله تعالی بار هم بردر؛ بار بولووینک اولی، آخری یوقدر. آنادن طومادی، اوزیده هیچ کمنی طودرمادی. الله تعالی تری؛ هر نرسه نی بله وهر نرسه گه کوچی ییتهدر؛ هر نرسه نی کوره وهر نرسه نی ایشوته هم سویله شه در. لکن تری بولووی، بلووی، اشله وی، کورووی، ایشوتووی، سویله شووی بزنگ کبی توگل بلکه اوزینه خاص بولغان صفت بلهن در.

الله تعالی بارچه کیهچیلک صفتلردن پاک و کمال صفتلرینک بار چهسی بلهن صفتلانغان در. فرشته لر گه اشانو نیچک؟

فرشته لرنک بار چهسی الله تعالی نک حرمتلی بنده لریدر؛ الله تعالی گه هر وقت عبادت قیلورلر؛ هیچ بر گناه قیلماسلر. آلارده آشاو، ئچو، ایرلک، خاتونلق یوق. آلارنک

ارالارنده جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، عزرائیل علیهم
السلام لری پیغمبرلر همده اللهغه ایڭ یاقین فرشته لردر.

کتابلرغه اشانو نیچک؟

الله تعالی، بنده لری ینده دین اویره تور او چون، پیغمبرلر که
ییبهرگان کتابلر ینک همه سی حقدر.

الله تعالی طرفندن نیچه کتاب ییبهرلری؟

الله تعالی طرفندن پیغمبرلر که یوزده دورت کتاب
ییبهرلری. دورتسی الوغ کتاب، یوزی صحیفه (بیت) لردر.

بو، دورت الوغ کتاب لری قایسی پیغمبرلر که ییبهرلری؟

تورات موسی علیه السلام که، زبور داود علیه السلام که،

انجیل عیسی علیه السلام که، قرآن بزنگ پیغمبر من محمد

علیه السلام که ییبهرلری.

صحیفه لری قایسی پیغمبرلر که ییبهرلری؟

اون صحیفه آدم علیه السلام که، ایللی صحیفه شیث

علیه السلام که، او توز صحیفه ادریس علیه السلام که، اون

صحیفه ابراهیم علیه السلام که ییبهرلری.

الله تعالی بو کتابلر نی پیغمبرلر که نی رهوشلی ییبهردی؟

الله تعالی بو کتابلر نی پیغمبرلر که جبرائیل فرشته آرقلی

ییبهردی، یعنی جبرائیل علیه السلام آدم صورتنده کیلوب،

بو کتابلر نی پیغمبرلر که اویره تدی.

قرآن

قرآن ده نرسه لر بار؟
اوتكان زمانده گى كشيلىرنىڭ حاللىرى، الله تعالى گه
ايمان، عبادە، بندەلەرگه حلال، حرام بولغان اشلىرى، فرض
بولغان اشلىرىنى اشلىرگه قوشۇ و حرام بولغان اشلىردىن طيبو
هممەسى قرآن دە باردۇر.

قرآن دىن صوڭ كىتاب كىلە چكىمى؟
قرآن دىن صوڭ ھېچ بىر كىتاب كىلە چك توڭلىرى؛ قىيامت كە
قدر قرآن بىلەن ھەم قىلۇ تىيوشۇ ولازمۇر.
قرآن غە اشانماغان كىشى نىچك بولۇر؟
قرآن غە اشانماغان كىشى ايمانسىز بولۇر.
پىغمبەرلەرگە اشانۇر ھوشى نىچك؟

پىغمبەرلەر الله تعالى نىڭ ايكى عقللى و ايكى توغرى بندە-
لر يىدىر؛ ھېچ بىر ۋاقت گناھ قىلماغانلار؛ الله تعالى يىبەرگان
شۇرىعت ھكىملىرىنى، بىردە اوزگەرتىمىچە بندەلەرگە اۇيرەتكەنلەر.
آلار دە آشامق و اۇيلەنمك كىبى نرسەلەر بولغانمى؟
بىز بىلگان پىغمبەرلەر نىڭ ھىزرت عيسى دىن باشقەلرى
اۇيلەنگەنلەر؛ پىغمبەرلەر نىڭ بار چەسى دە، حلال رىزق بىلەنگەن
رىزقلانغانلەر.

پيغمبرلرنىڭ اولى كىم؟
بار چە كىشى لرنىڭ آتاسى بولغان، آدم عليه السلام در .
پيغمبرلرنىڭ آخىرى كىم؟
بار چە پيغمبرلرنىڭ آرتو غراغى بولغان، بىزنىڭ پيغمبىرمىز
محمد عليه السلام در .

آندىن سوڭ پيغمبىر كىلە چكىمى؟
آندىن سوڭ ھېچ پيغمبىر كىلە چك توڭلدىر . آنىڭ شىرىعتى
قىيامت كە قدر قالاچق در .

قرآن دە بولغان پيغمبىرلرنىڭ اسملىرى نىچك؟
قرآن دە بولغان پيغمبىرلرنىڭ اسملىرى : آدم، ادريس،
نوح، ھود، صالح، لوط، ابراهيم، اسماعيل، اسحاق، يعقوب،
يوسف، ايوب، شعيب، موسى، ھارون، داود، سليمان، يونس،
الياس، اليسع، ذوالكفل، زكريا، يحيى، عيسى، بىزنىڭ
پيغمبىرمىز محمد (عليهم الصلوة والسلام) بارىسى يىكرمى
بىش قدر در .

عزيز، لقمان، ذوالقرنين حضرتلىرىنىڭ اسملىرى قرآن دە
بولسە دە، لىكىن آلارنىڭ پيغمبىر بولولرى آچق معلوم توڭلدىر .

معراج

معراجنىڭ زەھشى نىچك؟
محمد عليه السلام مەكە دە وقت دە بىر كىچىدە جىبرائىل فرشتە

بلەن مەكە شەھرىدىن قەدىس شەھرىدە بولغان مەسجىد اقصاغە باروب، شولوق كەچپەدە يەنە مەكە شەھرىدە قايتوب يەتكەن. شوگا «مەراج» دىب ئەيتولەدر.

آخىرت كۈنىدە ئىمان نىچەك؟

ھەركىشى اولساگاندن سوڭ قەبرىگە قو يولغاچ، جانى تەننە كروب، تىرىلور؛ منكر، نكیر اسملى ايكى فرشتە كىلور: (ربك كەم، دىنك نىندى دىن، پىغمبەرك كەم؟) دىب سورارلر. اىزگى كىشى بولسە، جواب بىرگاندن سوڭ، قىامت كە قدر راحت دە قالور؛ ياوز كىشى، قىامت كە قدر عذاب قىلونور. قىامت بولغان وقتدە چىرگان، تارالغان گەودەلر، اللەنك قدرتى بلەن جىيولوب، دىيادەغى شىكالى ھەركىشىنك جانى تەننە كروب. سوڭرە بارچە كىشىلر عىشەرىيەنە بارورلر؛ سوڭرە ھەسەنكەمىل دىفتەرلىرى قوللر يەنە بىرولوب، اللە حضورندە حساب بىرورلر. آندىن سوڭ اىزگى كىشىلر جەننەكە، ياوز كىشىلر جەننەكە كورلر. گىناھلىرى عفو ايتولمەگان، مەسلمان بىندەلر جەننەكە كروب گىناھلىرى قدر عذاب قىلونغاچ، جەننەكە كورلر؛ ئىمانسىز آدملر جەننەدە قالورلر.

تەقدىرگە ئىمان رەھوشى نىچەك؟

دىيادە بولغان ھەنرەسە كىرەك ياخشى اش، كىرەك ئىمان

اش بولسون، الله تعالى نڭ تلهوى و ياراتووى بلهن بار بولور؛ الله تعالى هر كشيگه اختيار بيرگان. كشى اوز اختياري بلهن ياخشى اشنى تلهسه، الله تعالى ياخشى اشنى بار قيلور، اگر يامان اشنى تلهسه، الله تعالى يامان اشنى بار قيلور. الله تعالى كشىنى كو چلهب بر اشده اشله تميدر.

سوءالر:

صحيحه لر قايسى پيغمبرلرگه ييبهرلدى؟	ايمان نرسه؟
الله تعالى بو كتابلرنى پيغمبرلرگه نى رهوشلى ييبهردى؟	ايمان كلمهسى نرسه؟
قرآن ده نرسه لر بار؟	لا اله الا الله نڭ معناسى نيچك؟
قرآن دنن صوڭ كتاب كيله چكوى؟	محمد رسول الله نڭ معناسى نيچك؟
قرآن غه اشانماغان كشى نيچك بولور؟	كلمه شهاده نرسه؟
پيغمبرلرگه اشانو رهوشى نيچك؟	معناسى نيچك؟
آلارده آشامق و اوپلانمك كى نرسه لر بولغانى؟	كلمه توحيدنى يا كه كلمه شهادتنى نه يتكان كشى نيچك بولور؟
پيغمبرلرنڭ اوڭلى كم؟	بالغ، عاقل بولغان كشيگه بو كلمه نى نه يتكم نرسه؟
آخرى كم؟	آبروب ايمان كيترو نيچك؟
آندن صوڭ پيغمبر كيله چكوى؟	الله تعالى گه اشانو نيچك؟
قرآن ده بولغان پيغمبرلرنڭ اسملىرى نيچك؟	فرشته لرگه اشانو نيچك؟
معراج نرسه؟	كتابلرغه اشانو نيچك؟
آخرت كونيشه ايمان نيچك؟	الله تعالى طرفندن نيچه كتاب ييبهرلدى؟
تقدير گه ايمان رهوشى نيچك؟	بو، دورت الوغ كتابلر قايسى پيغمبرلرگه ييبهرلدى؟

پیغمبر مز حقنده هر کیمگه بلورگه تیوش

بولغان قصه چه دینی تاریخ

محمد علیه السلام مکه شهرنده طودی؛ آناسی عبد الله اسملی، آنک آناسی عبد المطلب، آنک آناسی هاشم دره. آناسی آمنه وهب قزیدر.

محمد علیه السلام قرق یاشکه بیتکاج، الله تعالی جبرائیل فرشته آرقلی آنک پیغمبر بولوون بلردی، صوگره الله طرفندن جبرائیل فرشته کیلوب کیرهک قدر قرآن ایتلرون اویرهته باشلاب، مکهده اون اوچ یل بوینه هر بر کیرهک وقتده الله طرفندن جبرائیل فرشته کیلوب، محمد علیه السلام که قرآن آیتلرون اویرهته ایدی؛ محمد علیه السلام اویرهنگان قدر قرآن آیتلرون برده اوزگه رتمیچه اوزینک صحابه لرینه اویرهتوب همده شول آیتلرنی کون کیسه کلرینه یازدورا ایدی. شول وقتده مکه خلقتندن بایتاق کشیلر مسلمان بولدیلر. بو اشلرنی کورگاج مکه مشرکلری پیغیرنی بیک جفالی باشلادیلر. اون اوچ یل تمام بولغاج، مشرکلرنک جفاسندن قوتولو اوچون الله آنک امری بلهن، پیغمبر مز صحابه لر بلهن برگه مکه دن مدینه گه کوچوب کیلیدی (شول یلغه هجرت یلی دیلر.)

مدینه خلقی پیغمبرنی بیک حرمتلہب قارشى الدیار .
 پیغمبر مدینه گہ بارغاچدہ ہر بر کیرہک وقتدہ ہمیشہ اللہ
 طرفندن جبرائیل فرشتہ کیلوب قرآن آیتلرون اویرهتہ
 ایسی . یکر می اوچ یل (مکہدہ اون اوچ یل، مدینہدہ اون
 یل) اچندہ «قرآن» محمد علیہ السلامگہ ایندرلوب تمام بولدی .
 پیغمبردہ قرآننی صحابہلرگہ اویرهتوب، تمام ایتکاج ہمدہ
 خلقغہ قرآننک بارچہ حکملرن آنگلاتقاج، (یکر می اوچ
 یل پیغمبر بولوب تورغاندن صوگ) ہجرتنک اونانچی
 یلندہ آلتمش اوچ یاشندہ وفات بولدی .

حضرت عثمان خلیفہ بولغاج صحابہلرنک الوغاری
 چیبولوب کیکاشکاندن صوگ، پیغمبر زماندہ یازلغان قرآن
 آیتلرن قاراب، بردہ اوز گہر تلمیچہ شول آیتلردن کوچروب
 بر نیچہ نسخہ قرآن یازدیلر . شول نسخہلرنک ہر قایوسن
 اوز آلدینہ توبلہب، نغیتوب، تیوش بولغان اورنلردہ
 صاقلادیلر . بزنگ قولبزدہ بولغان قرآن نسخہلری، شول
 قرآنن اوز گہر تلمیچہ کوچورلوب یازلغان نسخہلردر .

پیغمبرمننک وفاتی صوگندہ بولغان

خلیفہلر

محمد علیہ السلام وفات بولغاج آنک اورنینه ابو بکر

الصدیق رضی اللہ عنہ خلیفہ بولوب، ایکى یلده اوچ آی
قدر توروب وفات بولدى.

آندن صوڭ عمر رضی اللہ عنہ خلیفہ بولوب، اون یل
یارم قدر توردى. هجر تدن ۲۳ نچی یلده شهید بولدى.

آندن صوڭ عثمان رضی اللہ عنہ خلیفہ بولوب، اون
ایكى یل تورغاچ ۳۵ نچی یلده شهید بولدى.

آندن صوڭ علی رضی اللہ عنہ خلیفہ بولوب، هجر تدن
۴ نچی یلده شهید بولدى.

صوڭ.

«چولپان» كىتابخانىسىنىڭ ئۆز نىشانىدىن:

درس اوچون، «حضرت رسول و دورت خليفه» م. غفورى اثرى،

بھاسى ۱۲ تىن پوچمە بلەن ۱۴ تىن.

حفظ الصحت فاعده مەھەسى، جھانگىر حضرت اثرى.

بھاسى ۸ تىن، پوچمە بلەن ۱۲ تىن.

«چولپان» كىتابخانىسىنىڭ ئابدائى، رشىدى، اعدادى وعالى صنف لراوچون

درس كىتابلىرى، ھەر بىر كىتابخانىنىڭ نىشانىدىن ھەر مۇلفنىڭ ئىشلىرىدىن كىلىتلى

بولمىقىدەر. «معارف» كىتابخانىسىنىڭ ھم «وقت» ادارىسىنىڭ ھەر بىر نىشانلىرى

«چولپان» كىتابخانىسىنىڭ ھەر وقت ساتىۋالمىقىدەر. آرزان بھالەن و كۆپلەپ

آلوچىلارغە ئىپوشلى تىزىل بھالەن ساتىۋالمىقىدەر. سومغە ۲۵ تىن زادىتىگە يىبەر ولسە،

فالغانون نالوز ئىدوب، صورامغان نىسەلرنى كىچىككەرمىچە يىبەر ولامدەر.

صورامامغان نىسەلنى يىبەر و، ئىپوشلى بھادىن آرنىڭ ئالوكىبى اشلىرى ھىچ بولماق توغلىدەر.

آدرىس: "Г. Уфа. Т-ву, Чулпанъ"

• مەتبەلىرى:

نور احمد و امىش

معلم ۲۰ تىن •

مەدەئە الاسلام خىبرىف

۵۰ تىن •

ناشۇرلىرى:

عباس ابراھىمىف ۵۰ تىن •

شەرىكلىرى:

«حساب» I - جىز ئىككىنچى طبعى ۲۰ تىن •

«حساب» II - جىز ئىككىنچى طبعى ۵۰ تىن •

«حساب» III - جىز ۵۰ تىن •

حسابنىڭ بىرىنچى جىزىنىڭ ئىككىنچى طبعىدە اولىگىچە، آرتىدەر ولامىچە باصولدى؛

ئىككىنچى جىزىنىڭ كۆپ مۇسئەلەر آرتىدەر ولوب، مۇسئەلەرگە جۈملىدە كۆپىيتۈلدى.

ھەر ايكى جىزىنىڭدە نىل جەتتى مەكەن قىدر تاتارچە يازىلدى؛ املاسىدە يا كىلا ملامغە

موافىق ايتىۋ تۈزەتۈلدى. ھەر بىر شەھرنىڭ مەنتەزم مەكتەپ و مەدرىسەلر ىنە قىبول ايتۈلۈۋى

وايكى يىل اچنىڭ اولىگى طبع سىنىڭ تەمام ساتىۋالوب تىۋۋى «حساب» نىڭ نىدرجەدە

ايكانون بىلۈگە كفاية ايتىسە كىرەك. ھەر شەھرنىڭ مەشھور كىتابچىلارنىڭ ساتىۋالمىقىدەر.

كۆپلەپ آلتىز وچىلارغە بىۋىك تىزىل. ناشرىنە مەراجەت اوچون آدرىس:

г. Казань Исхаку Карташеву передать Габбасу Ибрагимову.